

De regenboognatie

De termen zwart, coloured (gekleurd) en blank, die nog stammen uit de tijd van de apartheid, moet u in dit boek niet zien als racistische onderverdeling naar huidskleur, maar als een afbakening van verschillende culturele groepen. Veel Zuid-Afrikanen duiden zichzelf namelijk nog steeds aan als zwart, coloured of blank.

Zuid-Afrika's bevolkingsgroepen

Hoewel ze tijdens het apartheidsregime allemaal werden aangeduid als 'zwart',

was en is de zwarte bevolking van Zuid-Afrika verre van homogeen. Er zijn negen etnische groepen, die allemaal een andere taal spreken. Inclusief Engels en Afrikaans heeft Zuid-Afrika dus maar liefst elf officiële talen. De zwarten in Kaapstad en de Kaapprovincie zijn voornamelijk Xhosa, een volk dat ook weer is onderverdeeld in vele clans. De Xhosa kwamen op zoek naar werk vanuit de voormalige Homelands Transkei en Ciskei naar Kaapstad, waar ze woonden in huisjes van karton, hout en golfplaten in een van de één vierkante kilometer grote townships. Naar schatting wonen nu circa 1 miljoen Xhosa in Kaapstad.

De volgende generatie kent apartheid gelukkig alleen uit de geschiedenisboeken

Op Greenmarket Square

Parkeren is hier niet gratis en bovendien is de ruimte schaars. Hebt u uiteindelijk een plekje gevonden, dan komt meteen een geüniformeerde parkeerwacht naar u toe om af te rekenen. U moet hem of haar vertellen hoe lang u van plan bent te blijven en uw kentekens worden na betaling genoteerd in de handcomputer.

Ook de *bergies*, Kaapstads tegenhangers van de Franse *clochards*, zijn dol op dit plein. U herkent ze aan hun winkelwagentjes, waar hun hele hebben en houden in zit. In hun gemeenschap bestaan geen rassen; aan de onderkant van de maatschappij leven blanken, *coloureds* en zwarten in harmonie samen.

Een rustpunt op de altijd bruisende Greenmarket Square is het in 1755 gebouwde **Old Town House** 27. In het voormalige politiestation is tegenwoordig de **Michaelis Collection** (tel. 021 481 39 33, www.iziko.org.za/museums/michaelis-collection-at-the-old-town-house, ma.-za. 10-17 uur, 20 rand, kinderen 6-18 jaar 10 rand) gevestigd, met

Nederlandse en Vlaamse olieverfschilderijen. Idyllisch is het kleine tuinrestaurant op de binnenplaats. Vanaf het balkon op de eerste verdieping kunt u het reilen en zeilen op Greenmarket Square mooi in de gaten houden. Ook Kaapstads mooiste, rijkelijk versierde art-decogebouwen laten zich zo veel beter bewonderen dan van onderaf. Bijzonder prachtvol is het indrukwekkende **Shell-huis** (10 Greenmarket Square) met klassieke elementen, dat in twee periodes tussen 1929 en 1941 werd gebouwd. Tegenwoordig is het een hotel, **Three Cities Inn on the Square**. Schuin ertegenover staat het **Namaqua Building** (hoek Burg/Shortmarket St.), een mooi gerestaureerd hoekhuis met een zachtroze-beige voorgevel.

Loop via de 'antiekstraat' van Kaapstad, **Church Street** 10, terug naar Long Street, die eindigt bij het oude, gerestaureerde Turkse badhuis. Vanhier is het niet meer ver naar de Gardens, het eindpunt van deze Wandeling door de historische City.

De Waterfront met op de achtergrond de Tafelberg

Het mooie gebouw met de dubbele gevel werd gebouwd in 1904, in een tijd waarin de haven zich razendsnel ontwikkelde. In de Captain's Building zit nu de Victoria & Alfred Waterfront Company, de firma die verantwoordelijk is voor alle ontwikkelingen in de Waterfront.

De Penny Ferry transporteert al meer dan honderd jaar zeelui – tegenwoordig natuurlijk voornamelijk toeristen – in vier minuten van de Pierhead naar de South Quay, waar ook de draagvleugelboten naar Robbeneiland aanmeren. Wilt u niet met het veerpontje, dan kunt u de aanlegplaats ook bereiken via de 24 uur per dag bemande draaibrug over het kanaaltje. Bij de aanlegsteiger leeft een kolonie pelsrobben. U kunt de dieren hier van dichtbij bekijken.

Clocktower Precinct

Het Clocktower Precinct is een stijlvolle uitbreiding van de Waterfront, met restaurants, bars, winkels en de indrukwekkende Nelson Mandela Gateway [35](#). Hier leggen de toeristenboten aan voor de overtocht naar Robbeneiland (zie Op ontdekkingsreis blz. 196). Hier is ook een museum, dat verhaalt over het leven op het eiland in vroeger tijden.

Het centrum van het Precinct is sinds 2001 de achthoekige, in gotische stijl uitgevoerde Clock Tower [36](#), een van de oudste gebouwen van de haven. Voor hij zijn eigen stek kreeg in het Captain's Building was de havenmeester hier gevestigd. Het bouwwerk werd in 1882 voltooid en in 1997 op het nippertje gered van de sloophamer en mooi geres-

Op ontdekkingsreis

Over historische bergpassen – in het wijnland

U vindt ze overal waar het vlakke land abrupt overgaat in de plotseling oprijzende uitlopers van het berggebied: Zuid-Afrika's historische passen werden in de 19e eeuw aangelegd door Andrew Geddes Bain en zijn zoon Thomas Bain. De postkoetswegen van toen zijn inmiddels beschermde monumenten.

Kaart: ► C 4/5

Planning: het vertrekpunt voor de rondritten is Paarl in de wijnlanden (zie blz. 184).

Duur: alle ritten zijn met de auto of motorfiets in een dag te rijden.

Zuid-Afrika's onverharde gravelpassen zijn avontuurlijke excursies naar het verleden. Hoewel de meeste postkoetswegen door de bergen in de laatste eeuwen werden gemoderniseerd, verbreed en geasfalteerd, bleven enkele exemplaren in de Western Cape en de wijnlanden behouden, omdat ze onder beheer van monumentenzorg staan. De bergwegen onstonden ooit middels dwangarbeid van gedetineerden. Het